

Használjuk-e még? A tájékoztatás hagyományos eszközei

Könyvtárosok, könyvtáros hallgatók körében, ha egy referenz kérdés megoldásához keressük a megfelelő forrást, azt latolgatjuk, hogy a válasz megadásához milyen segédleteket célszerű igénybe venni, a válasz a legtöbb esetben: az Internet.

Napjainkban ugyan ma még többnyire egymás mellett élnek az információs források hagyományos, nyomtatott és elektronikus variánsai, de tapasztalhatjuk, hogy egyre gyakrabban az elektronikus változatok lesznek az egyeduralgok. Tény, hogy felnő, vagy már fel is nőtt az a nemzedék, amely számára a képernyő használata teljesen hétköznapi tevékenység, nekik a számítógép jelenti a kapcsolatot a külvilággal.

Valóban, az Internet, vagy tágabban az elektronikus források nyújtják minden esetben a megoldást? S ha ez igaz, akkor el kell felejtünk a tájékoztatás-tájékozódás hagyományos forrásait, az elmúlt évszázadok alatt kiépült nyomtatott formában használatos eszközöket, bibliográfiákat, enciklopédiákat, forráskiadványokat?

Meggyőződésünk, hogy az elektronikus források térhódítása ellenére a hagyományos eszközöknek is megvan és a jövőben is meg lesz a szerepük. Elismerve a számítógépes rendszerek vitathatatlan előnyeit, a nyomtatott segédletek, ha sokkal korlátozottabb mértékben, de a jövőben is a tájékoztatás nélkülözhetetlen eszközei lesznek, elsősorban

- a társadalomtudományok, kiemelten a történeti aspektusú stúdiumok területén, valamint
- az adattájékoztatás esetén, amikor egyszerűbb a hagyományos lexikont, adattárat felütni, mint egy adatbázisban keresni.

A használaton túl ismernünk kell a tájékoztatás hagyományos eszközeit, mert

1. a tájékozódás segédleteinek rendszere, tipológiája jobban megismerhető, alaposabban tanulmányozható a hagyományos eszközökön keresztül
2. a források célszerű felhasználásához ismerni kell azok gyűjtőkörét, rendszerét, megbízhatóságát, s ez a nyomtatott változatokon könnyebben megoldható,
3. az információs-tájékoztatási tevékenység során használt terminológia elsajátítása egyszerűbb a nyomtatott változatok tanulmányozása révén,
4. a tájékoztatás során alkalmazandó stratégiák, keresési módszerek jobban gyakorolhatók, elsajátíthatók a nyomtatott művek kézhezvétele révén.

Szabó Sándor

A fentiekről bővebben a folyóirat internetes változatában olvashatnak.